

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 12 lutego 1975 r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Polski Związek Niewidomych”.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1974 r. w sprawie uznania „Polskiego Związku Niewidomych” za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. Nr 47, poz. 284) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się i ogłasza statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Polski Związek Niewidomych”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kowalczyk

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 lutego 1975 r. (poz. 38).

STATUT POLSKIEGO ZWIĄZKU NIEWIDOMYCH

R o z d z i a ł 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Polski Związek Niewidomych, zwany dalej „Związkiem”, jest stowarzyszeniem wyższej użyteczności i posiada osobowość prawną.

§ 2. Terenem działania Związku jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a siedzibą m.st. Warszawa.

§ 3. Związek ma prawo tworzenia ogniw organizacyjnych według zasad przewidzianych niniejszym statutom.

§ 4. Związek może być członkiem organizacji społecznych krajowych i międzynarodowych, których cele i zadania są pokrewne z zadaniami Związku.

§ 5. Związek opiera swoją działalność na pracy społecznej członków.

§ 6. Związek posiada sztandar, odznaki honorowe oraz używa pieczęci według wzoru zatwierdzonego przez właściwe organy administracji państwowej.

§ 7. Związek posiada swój organ prasowy.

R o z d z i a ł 2

Cele i środki działania.

§ 8. Celem Związku jest:

1) zrzeczanie niewidomych dla podnoszenia ich warunków bytowych, poziomu kultury i oświaty oraz włą-

czania do szeregów czynnych budowniczych społeczeństwa socjalistycznego,

2) otaczanie opieką niewidomych nie zrzeszonych w Związku.

§ 9. 1. Cele określone w § 8 Związek realizuje w szczególności przez:

1) rejestrację i przyjmowanie niewidomych na członków,

2) prowadzenie oraz współdziałanie w prowadzeniu rehabilitacji podstawowej, społecznej i zawodowej niewidomych,

3) organizowanie oraz współdziałanie w organizowaniu życia kulturalno-oświatowego, rozrywkowego i sportu,

4) tworzenie bazy dla rozwoju oświaty wśród niewidomych w postaci wydawania podręczników, produkowania i sprowadzania pomocy naukowych, wydawania czasopism,

5) tworzenie bazy rozwoju czytelnictwa wśród niewidomych w postaci drukowania brajlem, nagrywania książek i organizowania bibliotek,

6) świadczenie pomocy bytowej lub pomaganie w jej uzyskaniu,

7) tworzenie bazy dla rozwoju rehabilitacji i wypoczynku w postaci prowadzonych domów wczasowych, sanatoriów, obozów oraz wymiany turystyczno-wypoczynkowej z zagranicą,

8) inicjowanie, organizowanie i prowadzenie prac badawczych dotyczących życia, warunków bytu i potrzeb niewidomych oraz sposobu ich zaspokajania,

- 9) organizowanie i prowadzenie wytwarzania sprzętu niezbędnego w życiu niewidomych lub usprawniającego ich życie i pracę,
- 10) organizowanie działalności artystycznej niewidomych,
- 11) otaczanie szczególną opieką nowo ociemniałych, kobiety, dzieci i młodzież oraz niewidomych w starszym wieku,
- 12) współdziałanie z organami administracji państwowej i jednostkami gospodarczymi w zatrudnianiu niewidomych zdolnych do pracy,
- 13) organizowanie i popularyzowanie pracy społecznej i politycznej wśród niewidomych,
- 14) prowadzenie akcji propagandowej na rzecz niewidomych przy korzystaniu ze środków masowego przekazywania informacji i z własnych publikacji,
- 15) popularyzowanie spraw i zagadnień z zakresu profilaktyki i ochrony narządu wzroku.

2. Przy realizacji swych zadań Związek współdziała ze związkami inwalidzkimi i zakładami pracy, a w szczególności ze Związkiem Spółdzielni Niewidomych, i w tym celu opracowuje roczne plany kompleksowego zaspokajania potrzeb niewidomych. Ponadto zadania swe Związek realizuje współdziałając z politycznymi i społecznymi organizacjami Frontu Jedności Narodu, instytucjami państwowymi, bratnimi organizacjami krajowymi i zagranicznymi oraz organizacjami międzynarodowymi działającymi na rzecz niewidomych.

Rozdział 3

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 10. 1. Członkowie Związku dzielą się na zwyczajnych, nadzwyczajnych i honorowych.

2. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna, która ze względu na posiadane schorzenia wzroku została zaliczona przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia (KIZ) do I lub II grupy inwalidów.

3. Członkiem nadzwyczajnym może być osoba fizyczna pracująca społecznie w Związku.

4. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna, zasłużona w realizacji zadań statutowych Związku, której godność taką nada Zarząd Główny.

§ 11. Członków zwyczajnych i nadzwyczajnych przyjmują okręgowe władze Związku w tym okręgu, w którym kandydat na członka zamieszkuje.

§ 12. 1. Członkowie zwyczajni Związku mają prawo:

- 1) czynnego i biernego wyboru do władz Związku,
- 2) korzystania z wszelkich urządzeń Związku na zasadach określonych przez władze Związku,
- 3) uzyskiwania wszechstronnego poparcia i pomocy ze strony Związku w sprawach szkolenia, zatrudnienia, rehabilitacji leczniczej, podstawowej i społecznej oraz polepszenia warunków bytowych,
- 4) pomocy w zaopatrzeniu w sprzęt, urządzenia oraz przedmioty o znaczeniu rehabilitacyjnym na zasadach określonych przez władze Związku.

2. Członkom nadzwyczajnym przysługują uprawnienia określone w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Członkom honorowym przysługuje prawo uczestniczenia z głosem doradczym w Krajowym Zjeździe Delegatów i zebraniach władz Związku.

§ 13. 1. Członkowie zwyczajni Związku są obowiązani:

- 1) brać czynny udział w życiu i działalności Związku,
- 2) przestrzegać przepisów statutu, regulaminów oraz uchwał władz Związku,
- 3) opłacać regularnie składki członkowskie,
- 4) przestrzegać zasad współżycia społecznego w PRL,
- 5) włączać się w miarę swych możliwości do pracy zawodowej.

2. Członkowie nadzwyczajni Związku są obowiązani do przestrzegania zasad określonych w ust. 1 pkt 1, 2 i 4.

§ 14. Przynależność do Związku ustaje w razie:

- 1) śmierci członka,
- 2) dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego na piśmie do zarządu okręgu,
- 3) skreślenia przez prezydium zarządu okręgu z listy członków z powodu nie usprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich za okres przekraczający 6 miesięcy,
- 4) wydalenia prawomocnym orzeczeniem sądu koleżeńskiego,
- 5) skreślenia członka przez prezydium zarządu okręgu po stwierdzeniu braku tytułu przynależności określonego w § 10 ust. 2 i 3.

Rozdział 4

Władze i struktura organizacyjna Związku.

§ 15. 1. Władzami naczelnymi Związku są:

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna,
- 4) Główny Sąd Koleżeński.

2. Władzami okręgu są:

- 1) zjazd delegatów okręgu,
- 2) zarząd okręgu,
- 3) komisja rewizyjna okręgu,
- 4) sąd koleżeński okręgu.

3. Władzami oddziału powiatowego są:

- 1) walne zebranie oddziału,
- 2) zarząd oddziału,
- 3) komisja rewizyjna oddziału.

4. Władzami koła powiatowego są:

- 1) walne zebranie koła,
- 2) zarząd koła.

5. Oddziały i koła powiatowe są ogniwami organizacyjnymi równego stopnia. Ilekroć w statucie jest mowa o uprawnieniach oddziałów powiatowych, należy rozumieć, że uprawnienia te przysługują kołom powiatowym.

Krajowy Zjazd Delegatów.

§ 16. 1. Krajowy Zjazd Delegatów jest najwyższą władzą Związku.

2. Krajowy Zjazd Delegatów może być zwyczajny i nadzwyczajny.

3. Krajowy Zjazd zwyczajny odbywa się raz na cztery lata.

4. Krajowy Zjazd nadzwyczajny odbywa się na wniosek:

- 1) Zarządu Głównego,

- 2) Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 3) przynajmniej połowy liczby zarządów okręgów.

5. Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny w drodze pisemnego zawiadomienia każdego delegata na 14 dni przed Zjazdem. Zawiadomienie powinno zawierać termin, miejsce i porządek obrad. Ponadto do zawiadomienia należy dołączyć materiały sprawozdawcze.

§ 17. Do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) uchwalanie programów działania Związku,
- 2) uchwalanie projektu zmian statutu Związku,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego,
- 4) rozpatrywanie i zatwierdzanie wniosków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz okręgowych zjazdów delegatów,
- 5) udzielanie absolutorium Zarządowi Głównemu,
- 6) wybór Zarządu Głównego w liczbie 29 członków, Głównej Komisji Rewizyjnej w liczbie 7 członków i Głównego Sądu Koleżeńskiego w liczbie 7 członków,
- 7) podejmowanie decyzji we wszystkich innych sprawach, których ważność wymaga ustosunkowania się ogółu członków Związku,
- 8) podjęcie uchwały o rozwiązaniu Związku.

§ 18. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby wybranych delegatów. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zjazdu.

2. Uchwały w sprawie projektów zmian statutu i rozwiązania Związku zapadają większością $\frac{2}{3}$ głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby wybranych delegatów.

3. Głosowanie odbywa się jawnie. W sprawie wyboru naczelnych władz Związku oraz w innych sprawach — na żądanie co najmniej połowy ogólnej liczby wybranych delegatów — głosowanie odbywa się tajnie.

§ 19. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na okręgowych zjazdach delegatów,
- 2) z głosem doradczym — nie będący delegatami członkowie władz naczelnych Związku oraz przewodniczący zarządów okręgów.

Zarząd Główny.

§ 20. Zarząd Główny jest najwyższą władzą Związku w okresie pomiędzy zjazdami. Do kompetencji Zarządu Głównego należy w szczególności:

- 1) kierowanie całokształtem prac Związku,
- 2) uchwalanie planów i budżetu Związku oraz przyjmowanie sprawozdań z ich wykonania,
- 3) podejmowanie uchwał w sprawie nabywania i zbywania majątku Związku, zarządzanie tym majątkiem oraz zaciąganie zobowiązań w imieniu Związku,
- 4) przyjmowanie darowizn i zapisów,
- 5) ustalanie trybu wyboru delegatów i określanie stosunku delegatów do liczby członków na Krajowy i okręgowy zjazd delegatów,
- 6) wybór i dokonywanie zmian w składzie Prezydium Zarządu Głównego,

- 7) uchwalanie regulaminu pracy Zarządu Głównego,
- 8) powoływanie komisji problemowych, rad i sekcji,
- 9) powoływanie i likwidowanie okręgów Związku oraz określanie ich terenowego zasięgu działania,
- 10) zawieszanie uchwał okręgowych zjazdów delegatów i uchylanie uchwał zarządów okręgów, jeżeli są sprzeczne z postanowieniami statutu, uchwałami Zarządu Głównego, przepisami prawa albo interesem społecznym,
- 11) zawieszanie zarządów okręgów lub poszczególnych ich członków,
- 12) ustalanie wysokości wpisowego i składek członkowskich,
- 13) nadawanie godności członka honorowego Związku,
- 14) przyjmowanie sprawozdań Prezydium Zarządu Głównego oraz zatwierdzanie lub uchylanie uchwał Prezydium podejmowanych w imieniu Zarządu Głównego,
- 15) rozpatrywanie odwołań od decyzji Prezydium Zarządu Głównego.

§ 21. Zarząd Główny w ciągu 14 dni po Krajowym Zjeździe Delegatów wybiera spośród swych członków: przewodniczącego, dwóch zastępców przewodniczącego, sekretarza generalnego i trzech członków, którzy tworzą Prezydium Zarządu Głównego.

§ 22. Zarząd Główny ma prawo dokooptować do swego grona, na miejsce ustępujących, nowych członków w liczbie nie większej niż $\frac{1}{5}$ swego składu.

§ 23. 1. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się nie rzadziej niż raz na pół roku. Do ważności uchwał wymagana jest obecność co najmniej połowy ogólnej liczby członków Zarządu Głównego.

2. Uchwały Zarządu Głównego zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego. W sprawie dokooptowania nowego członka Zarządu Głównego uchwały zapadają większością $\frac{2}{3}$ ogólnej liczby członków Zarządu Głównego.

3. Posiedzenie Zarządu Głównego zwołuje przewodniczący lub jego zastępca na podstawie uchwały Prezydium Zarządu Głównego. O terminie posiedzenia członkowie powinni być zawiadomieni co najmniej na 10 dni przed zebraniem. W sprawach nagłych posiedzenie Zarządu Głównego może odbyć się bez zachowania tego terminu. Do zawiadomienia o posiedzeniu powinien być dołączony proponowany porządek obrad.

§ 24. 1. Prezydium Zarządu Głównego podejmuje decyzje w imieniu Zarządu Głównego w okresie pomiędzy jego posiedzeniami.

2. Do Prezydium Zarządu Głównego należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie Związku na zewnątrz,
- 2) wykonywanie uchwał Zarządu Głównego,
- 3) składanie sprawozdań ze swej działalności na posiedzeniach Zarządu Głównego,
- 4) ocena pracy zarządów okręgów,
- 5) powoływanie tymczasowych zarządów okręgów w razie zawieszenia, o którym mowa w § 20 pkt 11 statutu,
- 6) zwoływanie nadzwyczajnych okręgowych zjazdów delegatów,
- 7) uchwalanie regulaminów nie zastrzeżonych statutem dla innych władz Związku,
- 8) nadawanie odznaki honorowej,

9) podejmowanie uchwał w innych sprawach przekazanych do rozpatrzenia przez Zarząd Główny.

§ 25. Posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego odbywają się co najmniej dziesięć razy w roku. Tryb zwoływania posiedzeń Prezydium określa regulamin pracy Zarządu Głównego.

Główna Komisja Rewizyjna.

§ 26. Główna Komisja Rewizyjna jest najwyższym organem kontrolnym Związku.

§ 27. 1. Główna Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

2. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo na miejsce ustępujących dokooptować nowych członków w liczbie nie przekraczającej 3 członków.

§ 28. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrola działalności statutowej i finansowej władz Związku, kontrola jego majątku oraz przedstawianie wniosków i zaleceń pokontrolnych,
- 2) składanie sprawozdań na Krajowym Zjeździe Delegatów i występowanie z wnioskami o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,
- 3) występowanie z wnioskami do Zarządu Głównego o zawieszenie w czynnościach zarządu okręgu lub poszczególnych jego członków,
- 4) występowanie o zwołanie nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów w wypadkach szczególnej wagi,
- 5) czuwanie nad należytym funkcjonowaniem komisji rewizyjnych okręgów,
- 6) zawieszanie w czynnościach komisji rewizyjnych okręgów lub poszczególnych ich członków i w miarę potrzeby powoływanie tymczasowych komisji rewizyjnych okręgów,
- 7) uchwalanie regulaminu pracy Głównej Komisji Rewizyjnej i komisji rewizyjnych niższego szczebla.

§ 29. Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej lub jego zastępca uczestniczy z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego i Prezydium Zarządu Głównego.

Główny Sąd Koleżeński.

§ 30. 1. Główny Sąd Koleżeński wybiera ze swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

2. Główny Sąd Koleżeński ma prawo na miejsce ustępujących dokooptować nowych członków w liczbie nie przekraczającej 3 członków.

3. Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego lub jego zastępca uczestniczy z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego.

§ 31. 1. Do właściwości Głównego Sądu Koleżeńskiego należy:

- 1) nadzór nad działalnością sądów koleżeńskich okręgów,
- 2) rozpatrywanie odwołań od orzeczeń sądów koleżeńskich okręgów,
- 3) rozpatrywanie spraw członków władz naczelnych Związku, przewodniczących zarządów okręgów i członków sądów koleżeńskich okręgów oraz spraw przekazywanych przez sądy koleżeńskie okręgów,

4) uchwalanie regulaminu Głównego Sądu Koleżeńskiego i sądów koleżeńskich okręgów.

2. Główny Sąd Koleżeński wszczyna postępowanie w sprawach określonych w ust. 1 pkt 3 z własnej inicjatywy, na wniosek innych władz związku lub pokrzywdzonego członka. W sprawach tych Główny Sąd Koleżeński orzeka w 3-osobowym składzie.

3. Orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego wraz z uzasadnieniem na piśmie doręcza się zainteresowanym. Od orzeczeń wydanych przez Główny Sąd Koleżeński jako sąd pierwszej instancji przysługuje prawo odwołania, w ciągu 30 dni od daty doręczenia orzeczenia, do Głównego Sądu Koleżeńskiego orzekającego w pełnym składzie.

§ 32. Główny Sąd Koleżeński może wymierzyć następujące kary:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana z ostrzeżeniem,
- 3) zawieszenie w prawach członkowskich na okres od 6 miesięcy do 1 roku,
- 4) wydalenie ze Związku.

Władze okręgu.

Okręgowy zjazd delegatów.

§ 33. 1. Okręgowy zjazd delegatów jest najwyższą władzą Związku na terenie okręgu.

2. Okręgowy zjazd delegatów może być zwyczajny i nadzwyczajny.

3. Okręgowy zwyczajny zjazd delegatów odbywa się raz na 4 lata.

4. Nadzwyczajny okręgowy zjazd delegatów odbywa się na wniosek:

- 1) Zarządu Głównego lub jego Prezydium,
- 2) Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 3) zarządu okręgu,
- 4) komisji rewizyjnej okręgu,
- 5) co najmniej połowy ogólnej liczby zarządów oddziałów powiatowych.

5. Okręgowy zjazd delegatów zwołuje zarząd okręgu w drodze pisemnego zawiadomienia każdego delegata co najmniej na 14 dni przed zjazdem. Zawiadomienie powinno zawierać termin, miejsce i proponowany porządek obrad.

§ 34. Do kompetencji okręgowego zjazdu delegatów należy:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności zarządu okręgu, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego okręgu,
- 2) udzielanie absolutorium ustępującemu zarządowi okręgu,
- 3) wybór zarządu okręgu w liczbie od 11 do 15 członków, komisji rewizyjnej okręgu w liczbie 5 członków i 2 zastępców i sądu koleżeńskiego okręgu w liczbie 3 członków i 2 zastępców,
- 4) wybór delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów,
- 5) powołanie i rozwiązanie okręgowej kasy pogrzebowej na wniosek co najmniej połowy ogólnej liczby oddziałów,
- 6) podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach, które ze względu na ich ważność wymagają ustosunkowania się do nich delegatów z terenu okręgu.

§ 35. 1. Uchwały okręgowego zjazdu delegatów zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby wybranych delegatów. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zjazdu.

2. Głosowanie odbywa się jawnie. Na żądanie co najmniej połowy ogólnej liczby wybranych delegatów głosowanie odbywa się tajnie.

§ 36. W okręgowym zjeździe delegatów biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani na walnych zebraniach oddziałów i kół powiatowych w trybie ustalonym przez Zarząd Główny,
- 2) z głosem doradczym — nie będący delegatami członkowie władz okręgu i przedstawiciele władz naczelných Związku.

Zarząd okręgu.

§ 37. 1. Zarząd okręgu jest najwyższą władzą Związku na terenie okręgu w okresie pomiędzy okręgowymi zjazdami delegatów.

2. Do kompetencji zarządu okręgu należy w szczególności:

- 1) kierowanie całokształtem prac Związku na terenie okręgu, zgodnie z uchwałami zjazdu delegatów okręgu oraz władz naczelných Związku,
- 2) realizacja preliminarzy budżetowych uchwalonych przez Zarząd Główny Związku,
- 3) gospodarowanie powierzonym majątkiem Związku,
- 4) zwoływanie okręgowych zjazdów delegatów,
- 5) wybór i dokonywanie zmian w składzie prezydium zarządu okręgu,
- 6) powoływanie komisji problemowych,
- 7) uchwalanie regulaminu pracy zarządu okręgu zgodnie z wytycznymi Prezydium Zarządu Głównego,
- 8) powoływanie i rozwiązywanie oddziałów i kół powiatowych oraz określanie terenu ich działania, przy czym oddział powołuje się na terenie powiatu, gdy liczba członków przekracza 100 osób, a koła — gdy liczba członków przekracza 20 osób; mogą być ponadto powoływane na wniosek oddziału koła środowiskowe, których zakres działania określa regulamin pracy uchwalony przez Prezydium Zarządu Głównego,
- 9) zawieszanie zarządów oddziałów i kół oraz poszczególne ich członków,
- 10) przyjmowanie sprawozdań prezydium zarządu okręgu oraz zatwierdzanie lub uchylanie uchwał prezydium zarządu okręgu, podejmowanych w imieniu zarządu okręgu,
- 11) rozpatrywanie odwołań od decyzji prezydium zarządu okręgu,
- 12) uchylanie uchwał zarządów oddziałów i zarządów kół, sprzecznych z postanowieniami statutu, uchwałami władz nadrzędnych Związku lub interesem społecznym.

§ 38. Zarząd okręgu w ciągu 14 dni po okręgowym zjeździe delegatów wybiera spośród swych członków: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza i 2 członków, którzy tworzą prezydium zarządu okręgu.

§ 39. Zarząd okręgu ma prawo na miejsce ustępujących dokooptować nowych członków w liczbie nie przekraczającej 4 członków.

§ 40. 1. Posiedzenia zarządu okręgu odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Do ważności uchwał wyma-

gana jest obecność co najmniej połowy ogólnej liczby członków zarządu okręgu. We wszystkich sprawach uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

2. Posiedzenia zarządu okręgu zwołuje przewodniczący lub jego zastępca na podstawie uchwały prezydium zarządu okręgu. O terminie posiedzenia członkowie powinni być zawiadomieni co najmniej na tydzień przed zebraniem. W sprawach nagłych posiedzenie zarządu okręgu może odbyć się bez zachowania tego terminu. W zawiadomieniu o posiedzeniu powinien być podany proponowany porządek obrad.

§ 41. 1. Prezydium zarządu okręgu podejmuje decyzje w imieniu zarządu okręgu w czasie pomiędzy jego posiedzeniami.

2. Do prezydium zarządu okręgu należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie Związku na zewnątrz na swoim terenie,
- 2) wykonywanie uchwał zarządu okręgu,
- 3) składanie sprawozdań ze swej działalności na posiedzeniach zarządu okręgu,
- 4) ocena pracy oddziałów i kół,
- 5) powoływanie tymczasowych zarządów oddziałów i kół,
- 6) tworzenie grup i powoływanie pełnomocników powiatowych na terenie tych powiatów, w których nie istnieją oddziały lub koła,
- 7) uchwalanie regulaminów pracy dla oddziałów i kół na podstawie wytycznych Prezydium Zarządu Głównego.

§ 42. Posiedzenia prezydium zarządu okręgu odbywają się co najmniej dziesięć razy w roku. Postanowienia § 40 statutu stosuje się odpowiednio.

Komisja rewizyjna okręgu.

§ 43. Komisja rewizyjna okręgu jest organem kontrolnym Związku na terenie okręgu.

§ 44. 1. Komisja rewizyjna okręgu wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

2. Na miejsce ustępującego członka komisji rewizyjnej wchodzi zastępca.

§ 45. Do zakresu działania komisji rewizyjnej okręgu należy:

- 1) kontrola działalności statutowej i finansowej zarządu okręgu i prezydium zarządu okręgu,
- 2) składanie sprawozdań na okręgowym zjeździe delegatów i występowanie z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi okręgu,
- 3) występowanie z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnego okręgowego zjazdu delegatów w wypadkach szczególnej wagi,
- 4) przedstawianie Głównej Komisji Rewizyjnej wniosków o zawieszenie w czynnościach zarządu okręgu lub poszczególnych jego członków,
- 5) czuwanie nad należytym funkcjonowaniem komisji rewizyjnych oddziałów,
- 6) zawieszanie w czynnościach komisji rewizyjnych oddziałów lub poszczególnych ich członków i w miarę potrzeby powoływanie tymczasowych komisji rewizyjnych oddziałów.

§ 46. Przewodniczący komisji rewizyjnej okręgu lub jego zastępca uczestniczy z głosem doradczym w posiedzeniach zarządu okręgu i prezydium zarządu okręgu.

Sąd koleżeński okręgu.

§ 47. 1. Sąd koleżeński okręgu wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

2. Na miejsce ustępującego członka sądu koleżeńskiego okręgu wchodzi zastępca.

§ 48. 1. Do właściwości sądu koleżeńskiego okręgu należy rozpatrywanie spraw członków Związku w razie nieprzestrzegania przez nich statutu, regulaminów, uchwał władz Związku, popełnienia czynów nieetycznych oraz zarządów powstałych między członkami w sprawach statutowej działalności Związku.

2. Sąd koleżeński okręgu wszczyna postępowanie na wniosek innych władz Związku lub pokrzywdzonego członka.

§ 49. Sąd koleżeński okręgu może wymierzać kary przewidziane w § 32 statutu.

§ 50. Orzeczenia sądu koleżeńskiego okręgu wraz z uzasadnieniem na piśmie doręcza się zainteresowanym. Od orzeczeń tych przysługuje prawo odwołania do Głównego Sądu Koleżeńskiego w ciągu 30 dni od daty doręczenia.

Władze oddziału powiatowego.

Walne zebranie oddziału.

§ 51. 1. Walne zebranie oddziału powiatowego jest najwyższą władzą Związku na terenie oddziału.

2. Walne zebranie oddziału może być zwyczajne i nadzwyczajne.

3. Zwyczajne walne zebranie oddziału odbywa się raz na dwa lata.

4. Nadzwyczajne walne zebranie oddziału odbywa się na wniosek:

- 1) prezydium zarządu okręgu,
- 2) komisji rewizyjnej okręgu,
- 3) zarządu oddziału,
- 4) komisji rewizyjnej oddziału,
- 5) co najmniej połowy ogólnej liczby członków oddziału.

5. Walne zebranie oddziału zwołuje zarząd oddziału w drodze pisemnego zawiadomienia każdego członka zamieszkałego na terenie oddziału co najmniej na 7 dni przed walnym zebraniem. Zawiadomienie powinno zawierać termin, miejsce i proponowany porządek obrad.

§ 52. Do kompetencji walnego zebrania oddziału należy:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności zarządu oddziału i komisji rewizyjnej oddziału,
- 2) udzielanie absolutorium ustępującemu zarządowi oddziału,
- 3) wybór zarządu oddziału w liczbie od 3 do 7 członków i jednego zastępcy oraz komisji rewizyjnej oddziału w liczbie 3 członków i jednego zastępcy,
- 4) wybór delegatów na okręgowy zjazd delegatów w trybie określonym przez Zarząd Główny,

5) podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach, które ze względu na ich ważność wymagają ustosunkowania się do nich członków Związku z terenu oddziału.

§ 53. 1. W walnym zebraniu oddziału biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — członkowie Związku zamieszkałi na terenie oddziału,
- 2) z głosem doradczym — przedstawiciele władz nadrzędnych Związku, jeżeli nie mieszkają na terenie oddziału.

2. W oddziałach, w których liczba członków przekracza 200 osób, zamiast walnych zebrań członków mogą być zwoływane za zgodą Zarządu Głównego zebrania delegatów. Zasady i tryb zwoływania tych zebrań określa regulamin Zarządu Głównego.

§ 54. 1. Uchwały walnego zebrania oddziału zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zebrania.

2. Głosowanie odbywa się jawnie. Na żądanie co najmniej połowy obecnych członków głosowanie odbywa się tajnie.

Zarząd oddziału.

§ 55. 1. Zarząd oddziału jest najwyższą władzą Związku na terenie swego działania w okresie pomiędzy walnymi zebraniem.

2. Do kompetencji zarządu oddziału należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie Związku na terenie oddziału,
- 2) kierowanie całokształtem prac Związku na terenie oddziału,
- 3) gospodarowanie powierzonym majątkiem Związku,
- 4) zwoływanie walnych zebrań oddziałów,
- 5) systematyczne badanie warunków materialnych i społecznych niewidomych zamieszkałych na terenie oddziału,
- 6) wyszukiwanie niewidomych nie zrzeszonych w Związku oraz kierowanie wniosków do prezydium zarządu okręgu o przyjęcie nowych członków.

§ 56. 1. Zarząd oddziału w ciągu 7 dni po walnym zebraniu wybiera spośród swych członków przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, a gdy zarząd składa się z większej liczby członków — skarbnika.

2. Na miejsce ustępującego członka zarządu oddziału wchodzi zastępca.

§ 57. 1. Posiedzenia zarządu oddziału odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu. Do ważności uchwał potrzebna jest obecność co najmniej połowy ogólnej liczby członków zarządu. We wszystkich sprawach uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

2. Posiedzenia zarządu zwołuje przewodniczący lub jego zastępca. O terminie posiedzenia członkowie powinni być powiadomieni co najmniej na 3 dni przed zebraniem. W sprawach nagłych posiedzenie zarządu oddziału może odbyć się bez zachowania tego terminu. W zawiadomieniu o terminie posiedzenia powinien być podany proponowany porządek obrad.

Komisja rewizyjna oddziału.

§ 58. Komisja rewizyjna oddziału jest organem kontrolnym Związku na terenie oddziału.

§ 59. 1. Komisja rewizyjna oddziału wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.

2. Na miejsce ustępującego członka komisji rewizyjnej oddziału wchodzi zastępca.

§ 60. Do zakresu działania komisji rewizyjnej oddziału należy:

- 1) kontrola działalności statutowej i finansowej zarządu oddziału,
- 2) składanie sprawozdań na walnych zebraniach oddziału i występowanie z wnioskami o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi oddziału,
- 3) występowanie z wnioskami o zwołanie nadzwyczajnego zebrania oddziału w wypadkach szczególnej wagi.

§ 61. Przewodniczący komisji rewizyjnej oddziału lub jego zastępca uczestniczy z głosem doradczym w posiedzeniach zarządu oddziału.

Koło powiatowe.

§ 62. 1. Do sposobu zwoływania, prowadzenia obrad oraz kompetencji walnego zebrania koła powiatowego mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 51—54 statutu.

2. Do sposobu działania oraz kompetencji zarządu koła powiatowego mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 55—57 statutu.

3. Walne zebranie koła powiatowego nie wybiera komisji rewizyjnej koła. Kontrolę działalności koła sprawuje bezpośrednio komisja rewizyjna okręgu.

R o z d z i a ł 5

Fundusze i majątek Związku.

§ 63. Fundusze Związku składają się z wpisowego, składek członkowskich, dotacji oraz dochodów z działalności, na którą Związek otrzymał odrębne zezwolenie.

§ 64. Majątkiem i funduszami Związku zarządza Zarząd Główny.

§ 65. Umowy, pełnomocnictwa oraz wszelkie oświadczenia woli, które pociągają za sobą zobowiązania pieniężne lub zmianę majątku Związku, wymagają dla swej ważności podpisów dwóch upoważnionych członków Zarządu Głównego.

§ 66. 1. Zarządy okręgów dysponują majątkiem Związku na podstawie i w granicach upoważnienia Zarządu Głównego.

2. Zarządy oddziałów dysponują majątkiem Związku w granicach określonych przez zarządy okręgów działających na podstawie upoważnienia Zarządu Głównego.